

OBRTRNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika, maj 2016

Svetovalni center Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je skozi leta razvoja postal moderen strokoven servis za mikro, mala in srednje velika podjetja. Podjetjem poleg osnovnega svetovanja po posameznih področjih zagotavlja tudi ekspertne rešitve - svetovalne produkte in tako hitro in strokovno odgovarja na želje in potrebe podjetij.

Svetovalni center zagotavlja svetovanje s področij:

- ▶ registracije podjetij in splošnega podjetniškega svetovanja (točka VEM – Vse na enem mestu)
- ▶ gospodarskega in civilnega prava
- ▶ delovnega prava
- ▶ davkov
- ▶ plač, računovodstva in knjigovodstva
- ▶ varstva okolja ter varnosti in zdravja pri delu
- ▶ tehnične zakonodaje, standardov in sistemov vodenja
- ▶ financiranja in pridobivanja ugodnih finančnih virov preko domačih in EU javnih razpisov
- ▶ internacionalizacije in vstopa na tuje trge

Vsebina majskega Svetovalca:

- ▶ Sodna praksa: Dopustnost videonadzora v poslovnih prostorih, Najem poslovnega prostora
- ▶ Nekaj poudarkov novega Zakona o javnem naročanju (ZJN-3)
- ▶ Deljen delovni čas – odgovor na vprašanje
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

😊 Za zagotavljanje hitrosti in dostopnosti storitev smo vam na voljo:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71, 1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Člani, ki želite izkoristiti svetovalno storitev OZS, se prosimo identificirajte s številko kartice Obrtnik.

mag. Boštjan J. Turk
Dopustnost videonadzora v poslovnih prostorih

Sabina Rupert
svetovalka za
gospodarsko pravo:
**Poudarki
Zakona o
javnem
naročanju**

mag.
Boštjan J. Turk

Sodna praksa Dopustnost videonadzora v poslovnih prostorih

Izvajanje videonadzora v poslovnih prostorih je v Sloveniji čedalje pogostejše, pa to ne le zaradi varovanja ljudi in premoženja (kar je večinoma dopustno), ampak tudi zaradi nadzora nad zaposlenimi (kar pa je večinoma nedopustno). Navkljub temu v praksi obstaja veliko mejnih primerov, pri katerih odgovor na vprašanje, ali je izvajanje videonadzora dopustno, ni povsem preprosto.

Katera je torej tista meja, do katere lahko podjetja še izvajajo videonadzor? Predvsem je treba poudariti, da imajo v zvezi z izvajanjem videonadzora podjetja tako imenovano notifikacijsko dolžnost (dolžnost obveščanja). Zakon o varstvu osebnih podatkov namreč izrecno določa, da morajo osebe zasebnega sektorja (enako velja za javni sektor), ki izvajajo videonadzor, o tem objaviti obvestilo, ki mora biti vidno in razločno objavljeno na način, ki omogoča posamezniku, da se seznaní z njegovim izvajanjem, in sicer najpozneje takrat, ko se takšen videonadzor dejansko začne izvajati. Ne zadostuje torej, da podjetje na vhodna vrata v poslovne prostore enostavno nalepi nalepko, na kateri piše, da se v stavbi izvaja videonadzor, ampak mora obvestilo vsebovati tudi naziv podjetja, ki izvaja videonadzor in telefonsko številko za pridobitev informacije, kje in koliko časa se shranjujejo posnetki iz video nadzornega sistema.

Podjetja lahko izvajajo videonadzor dostopa v njihove uradne službene oziroma poslovne prostore, če je to potrebno za zagotovitev varnosti ljudi in premoženja, pa tudi za zagotavljanje nadzora vstopa ali izstopa v ali iz službenih oziroma poslovnih prostorov ali če zaradi narave dela obstaja možnost ogrožanja zaposlenih. Odločitev o tem mora sprejeti direktor oziroma od njega pooblaščen oseba in sicer v pisni obliki, v kateri morajo biti obrazloženi razlogi za uvedbo videonadzora (denimo razlog, da se videonadzor uvaja za zagotovitev varnosti premoženja). O izvajanju videonadzora mora direktor oziroma njegov pooblaščenec pisno obvestiti vse tiste zaposlene v podjetju, nad katerimi se bo opravljal videonadzor. V primeru snemanja

posameznika (slika ali glas) lahko posnetek vsebuje datum in čas vstopa in izstopa iz prostora, v katerem se izvaja videonadzor, lahko pa tudi osebno ime posnetega posameznika, naslov njegovega bivališča, zaposlitev, številko in podatke o vrsti njegovega osebnega dokumenta ter razlogu vstopa. Zakon izrecno določa, da se lahko navedeni podatki hranijo največ eno leto po nastanku, nato se morajo zbrisati.

Znotraj delovnih prostorov (torej v pisarnah, v recepcijah, v proizvodnih halah, v prodajalnah) se lahko videonadzor izvaja le v izjemnih primerih in sicer tedaj, kadar je to nujno potrebno za zagotovitev varnosti ljudi in premoženja, ali pa za varovanje tajnih podatkov ter poslovne skrivnosti in pod dodatnim pogojem, da tega namena ni mogoče doseči z milejšimi sredstvi – denimo z angažiranjem varnostne službe. Prav tako je izrecno določeno, da se lahko videonadzor izvaja le glede tistih delov, kjer je potrebno varovati prej omenjene interese in ne kar vseprek. Konkretno to denimo pomeni, da direktor podjetja nima pravice vzpostaviti videonadzora nad vsemi pisarnami v podjetju, če je bilo pred tem vlomljeno le v njegovo pisarno. Izrecno je prepovedano izvajati videonadzor v delovnih prostorih zunaj delovnega mesta, še zlasti pa v garderobah, v dvigalih in v sanitarnih prostorih.

Sodna praksa v zvezi z izvajanjem videonadzora je zanimiva in potrjuje zgoraj navedeno. V zadevi RS UM 0012125 z dne 21. 1. 2015 se je, denimo, Upravno sodišče RS pri vprašanju dopustnosti videonadzora sklicevalo na zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) in odločilo, da se lahko videonadzor izvaja le v izjemnih primerih, kadar je to nujno potrebno za varnost ljudi ali premoženja ali zavarovanja tajnih podatkov ter poslovne skrivnosti, tega namena pa ni možno doseči z milejšimi sredstvi. Glede na to, je izreklo, da podjetje nima pravice izvajati videonadzora po hodnikih, prostorih za počitek in druženje, jedilnicah, kuhinjah, telovadnici, fitnesu, kavarni, bazenu ali prostoru za smeti.

Zanimivo sodbo v zvezi z omejitvami pri izvajanju videonadzora je izreklo sodišče tudi v primeru, ko je podjetnik (gostinec) izvajal videonadzor pred svojim gostinskim lokalom. V zadevi RS UN 0020713 z dne 13. 12. 2011 je namreč Upravno sodišče RS odločilo, da podjetnik ni zadostil namenu uvedbe videonadzora na površinah zaradi varovanja svojega premoženja, saj nekatere izmed teh površin niso bile v njegovi lasti.

S tem se je sodišče jasno postavilo na stališče, da je izvajanje videonadzora na področjih, ki niso v lasti izvajalca videonadzora, nedopustno.

Najem poslovnega prostora

Najem poslovnih stavb in poslovnih prostorov ureja zakon, ki ima že dolgo brado, in sicer je ta dolga že komaj verjetnih 42 let. Očitno se zakonodajalcu tega pravno dokaj pomembnega področja ni zdelo vredno urediti tako, da bi bilo to nekoliko bolj skladno z aktualnimi poslovnimi razmerji. Nekatere določbe tega zakona so posledično precej zastarele, druge pa se kar dobro vklapljajo v sodobno poslovno realnost. V tem prispevku

bom opozoril na nekatera določila zakona, na katera je treba biti še posebej pozoren.

Če imate, denimo, poslovni prostor v najemu, pa je ta potreben kakšnega popravila, se tega ne smete lotiti sami, ampak morate o tem obvestiti najemodajalca, ki mu morate omogočiti tudi razumen rok za popravilo, denimo dva tedna ali v primeru večjih popravil en mesec. Stroški popravila bremenijo najemodajalca. Če v danem roku najemodajalec ne izvrši popravila, ga lahko izvršite sami in od najemodajalca zahtevate povračilo stroškov za takšno popravilo, ki jih smete pobotati tudi z najemnino. Če najemodajalec popravila ne želi izvesti, pa lahko tudi odstopite od pogodbe.

Prav tako je koristno vedeti, da poslovnega prostora nimate pravice prezidati ali ga oddati v podnajem brez najemodajalčevega izrecnega dovoljenja.

Še posebej je treba biti pozoren na to, ali z najemodajalcem sklepate najemno pogodbo za določen čas ali za nedoločen čas, razlika je namreč precejšnja. Če najemno pogodbo sklenete za določen čas, bo vaša pravica do najema prenehala točno na tisti datum, ki je naveden v pogodbi. Če pa najemno pogodbo sklenete za nedoločen čas, pa takšna pogodba preneha z odpovedjo, odpoveduje pa se sodno (!).

Na podlagi takšne odpovedi preneha najemno razmerje s potekom odpovednega roka, ki je določen v tej najemni pogodbi, ki pa ne sme biti krajši od enega leta.

V nekaterih primerih pa lahko najemodajalec odstopi od najemne pogodbe in zahteva izpraznitev poslovnih prostorov ob vsakem času, neodvisno od zgoraj omenjenih omejitev, in sicer, če bi najemnik poslovni prostor uporabljal v nasprotju s pogodbo, ali malomarno, če bi zamujal s plačilom najemnine in tudi, če bi najemodajalec sam potreboval poslovni prostor.

Način plačevanja najemnine določita najemodajalec in najemnik v pogodbi – roki so torej povsem v domeni pogodbenih strank. Le v primeru, če rokov plačila najemnine pogodbene stranke ne bi določile, velja, da morate kot najemnik plačevati najemnino vnaprej, in to najpozneje do petega v mesecu. Konkretno to pomeni, da vam mora najemnik najemnino za mesec junij plačati najpozneje do 5. junija.

Če bi se najemodajalec med trajanjem najemne pogodbe odločil poslovne prostore prodati, to lahko stori, a pravice najemnika iz najemne pogodbe se zaradi tega ne smejo spremeniti, saj velja, da novi lastnik poslovnega prostora vstopi na mesto prejšnjega lastnika.

Sodna praksa s področja najema poslovnih prostorov je dokaj redka, a zato toliko bolj zanimiva. V zadevi VSL I Cpg 967/2009 z dne 20. 3. 2013 je Vrhovno sodišče RS, denimo, odločilo, da pogodbo o najemu poslovnih prostorov, sklenjeno za določen čas, ni mogoče enostransko odpovedati pred potekom tega časa. Najemnikove pravice do najema poslovnega prostora za točno določeno obdobje so torej fiksne in dobro varovane.

V zadevi VSL I Cpg 530/2008 z dne 17. 4. 2012 je Vrhovno sodišče RS odločalo o načinu odpovedi najemne pogodbe za nedoločen čas in potrdilo zakonsko določbo, v skladu s katero najemna pogodba za poslovni prostor, ki je sklenjena za nedo-

ločen čas, preneha s potekom odpovednega roka, ki ne sme biti krajši od enega leta. Prav tako je izreklo, da je potrebno takšno pogodbo odpovedati sodno (in ne, denimo, zgolj z dopisom najemniku).

Obenem pa je izreklo tudi to, da je v primeru stečaja najemodajalca (podjetja) uveljavljena drugačna ureditev, saj je treba v tem primeru uporabiti zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (ZPSPP), ki za primer stečaja določa krajši odpovedni rok. Stečajni upravitelj sme namreč pogodbe o zakupu odpovedati, ne glede na zakonske ali pogodbene roke, in sicer vsakega prvega v mesecu z odpovednim rokom 30 dni.

Sabina Rupert,
svetovalka za gospodarsko pravo

Nekaj poudarkov novega Zakona o javnem naročanju (ZJN-3)

S 1. aprilom 2016 je začel veljati novi Zakon o javnem naročanju (ZJN-3, objavljen v UL RS št. 91/2015 dne 30. 11. 2015), ki je nadomestil in združil v en zakon prej veljaven Zakon o javnem naročanju (ZJN-2) in Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštinih storitev, ki je doslej urejal javno naročanje na infrastrukturnem področju. Med drugim ZJN-3 ureja naslednje:

Oddaja javnega naročila – ekonomsko najugodnejša ponudba – najnižja cena

Zakon res določa, da se javno naročilo odda na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe, kar se sliši zelo obetavno. Vendar se, glede na nadaljnje besedilo relevantne zakonske določbe, ekonomsko najugodnejša ponudba lahko določi tudi le na podlagi najnižje cene. Torej se bodo lahko še naprej javna naročila oddajala le po kriteriju najnižje cene, če se bo tako odločil javni naročnik.

Izjema od navedenega velja le za oddajo javnega naročila storitve izdelave računalniških programov, arhitekturnih in inženjerskih storitev ter prevajalskih in svetovalnih storitev,

kjer pa se ne sme uporabiti zgolj cene kot edinega merila za oddajo javnega naročila.

Ali se bodo po novem učinkoviteje izločale neobičajno nizke ponudbe? Glede na zakonske določbe nam ne preostane drugega, kot da se pustimo presenetiti.

Vsekakor pa je treba izločiti ponudbo, ki ne izpolnjuje zahtev socialnih, delovnih in okoljskih predpisov.

Uvedba socialne klavzule

V ZJN-3 je dobrodošla novost uvedba tako imenovane socialne klavzule, ki poudarja, da morajo gospodarski subjekti izpolnjevati obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava. Navedeno se odraža tudi v določbah glede sposobnosti ponudnika, saj je po novem razlog za obvezno izključitev, če gospodarski subjekt na dan oddaje ponudbe ali prijave ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dne oddaje ponudbe ali prijave. Navedeno pomeni tudi predložitev ustreznih REK obrazcev. Vse to morajo izpolnjevati tudi podizvajalci. Zahteva se tudi izločanje ponudnikov, ki dvakrat storijo prekršek v zvezi z delom (podatki Inšpektorata za delo).

Prav tako se z ZJN-3 zahteva, da mora pogodba o izvedbi javnega naročila vsebovati določilo, da pogodba preneha veljati, če je naročnik seznanjen, da je pristojni državni organ ali sodišče s pravnomočno odločitvijo ugotovilo kršitev delovne, okoljske ali socialne zakonodaje s strani izvajalca pogodbe o izvedbi javnega naročila ali njegovega podizvajalca. Pri tem gre poudariti, da gre (upoštevaje prehodne določbe zakona) za sankcijo, ki velja le za pogodbe, ki bodo sklenjene po ZJN-3 in ne za pogodbe iz javnih naročil, izvedenih še po prej veljavni javno naročniški zakonodaji.

Kako po novem dokazovati pogoje o izpolnjevanju pogojev?

Po novem za sodelovanje v postopku zadošča, da ponudnik ob predložitvi prijav-ponudb namesto raznih potrdil predloži le lastno pisno izjavo o izpolnjevanju zahtevanih pogojev, finančnem statusu in sposobnosti. Gre za izjavo, podano na standardnem obrazcu, imenovanem ESPD (enotni evropski dokument).

ESPD je uradna izjava gospodarskega subjekta, da ne obstajajo razlogi za izključitev in da izpolnjuje pogoje za sodelovanje, hkrati pa zagotavlja ustrezne informacije, ki jih zahteva naročnik.

Gospodarski subjekt bo lahko ponovno uporabil ESPD, ki ga je uporabil v prejšnjem postopku javnega naročanja, če potrdi, da so informacije v njem še vedno točne.

Vsa dokazila, da ponudnik izpolnjuje razpisne pogoje, bo moralo predložiti le podjetje, ki bo v postopku izbrano. Ponudnik pa ne bo dolžno predložiti dokazil ali drugih listinskih dokazov:

– če bo lahko naročnik potrdila ali druge potrebne informacije pridobil brezplačno, z neposrednim dostopom do nacionalne baze podatkov katere koli države članice Evropske unije;

ali

– če naročnik že ima te dokumente zaradi prejšnjega oddane javnega naročila ali sklenjenega okvirnega sporazuma in so ti dokumenti še vedno veljavni oziroma izkazujejo navedbe v ESPD.

Ob tem gre omeniti, da zakon omogoča podjetjem, da če določenih pogojev za sodelovanje v javnih naročilih (konkretno določenih v 1. do 6. odstavku 75. člena ZJN-3) ne izpolnjuje, lahko to popravijo, in sicer tako, da dokažejo, da so sprejeli zadostne ukrepe, s katerimi lahko dokažejo svojo zanesljivost kljub obstoju razlogov za izključitev (na primer so plačali zapadle davčne obveznosti).

Omejitve glede pogoja določene višine najnižjega letnega prometa

Glede ekonomskega in finančnega položaja ponudnika lahko naročnik po ZJN-3 še vedno zahteva, da imajo ponudniki določen najnižji letni promet (vključno z določenim najnižjim prometom na področju javnega naročila), vendar pa ta po novem ne sme presežati dvakratne ocenjene vrednosti javnih naročil, razen v ustrezno utemeljenih primerih, ki se na primer nanašajo na posebna tveganja, povezana z naravo gradenj, storitve ali blaga. Naročnik mora glavne razloge za takšno zahtevo dokumentirati. Gre za omejitve, ki je prišla v ZJN-3 zaradi dosedanje slabe prakse prenekaterih javnih naročnikov, ki so zahtevali nesorazmerno visok minimalni letni promet kot pogoj (v okviru ekonomskega in finančnega položaja ponudnika) za sodelovanje, s tem pa onemogočili sodelovanje malih podjetij v javnih naročilih.

Neposredno plačilo podizvajalcem le, če bodo to izrecno zahtevali

Z ZJN-3 so ukinjena avtomatična obvezna neposredna plačila podizvajalcem, ki so jih bili do sedaj javni naročniki avtomatično zavezani izvesti, ko je izbrani ponudnik izvajal javno naročilo s podizvajalci.

Po novem bodo neposredna plačila podizvajalcem, ki bodo zavezovala javnega naročnika in glavnega izvajalca, samo v primeru, ko bo podizvajalec sam oziroma izrecno zahteval neposredno plačilo. Torej, če podizvajalec želi neposredno plačilo od naročnika, mora to IZRECNO zahtevati in glavni izvajalec mora to zahtevo podizvajalce priložiti že v svoji ponudbi za izvedbo javnega naročila!

Če pa neposredno plačilo podizvajalca ne bo zahtevano in s tem ne bo obvezno, pa mora v skladu s 94. členom ZJN-3 po novem naročnik od glavnega izvajalca zahtevati, da mu najpozneje v 60 dneh od plačila končnega računa oziroma situacije pošlje svojo pisno izjavo in pisno izjavo podizvajalca, da je podizvajalec prejel plačilo za izvedene gradnje ali storitve oziroma dobavljeno blago, neposredno povezano s predmetom javnega naročila. Če izvajalec te izjave ne bo predložil ali bo ta neresnična, je to v skladu z zakonom prekršek, za katerega bo moral naročnik podati predlog Državni revizijski komisiji za uvedbo prekrška. Za ta prekršek je zagrožena globa, tak izvajalec pa bo moral biti tudi izločen iz postopkov javnih naročil za

tri leta (to pomeni uvrstitev na črno listo).

Zgoraj navedene obveznosti v zvezi s plačilom podizvajalcev veljajo za javna naročila storitev in gradenj, pri javnem naročilu gradenj pa le, če bo javni naročnik to izrecno zahteval v dokumentaciji za oddajo javnega naročila.

Odločitev o oddaji javnega naročila po novem ne bo več sporočena strankam z neposredno vročitvijo pošte

V luči poenostavitve javnega naročanja se z ZJN-3 uzakonja elektronsko javno naročanje, kar med drugim pomeni, da po novem javni naročnik o svojih odločitvah obvešča ponudnike in kandidate na način, da podpisano odločitev OBJAVI NA PORTALU JAVNIH NAROČIL in ne z neposredno vročitvijo vsakemu ponudniku posebej. Z dnem objave odločitve na portalu javnih naročil se bo tako štela tudi odločitev o oddaji javnega naročila za vročeno ponudnikom, kar pa je pomemben podatek glede vprašanja, od kdaj teče rok, do katerega je možno vložiti pravno sredstvo zoper naročnikovo odločitev. Navedena novost pomeni, da bodo morali ponudniki dnevno spremljati objave na portalu javnih naročil, da se bodo lahko pravočasno seznanili, kdaj jim je bila odločitev naročnika »vročena«.

Oddaja ponudb kmalu le še elektronsko

Postopoma se bo uvedlo elektronsko javno naročanje v vseh stopnjah javnega naročanja, kar pomeni, da bo treba tudi ponudbe oddati elektronsko. V polni veljavnosti naj bi se popolno elektronsko javno naročanje uveljavilo s 1. aprilom 2018. Na spletu se bodo tako objavila obvestila o javnem naročilu (e-obvestilo), vsa dokumentacija za javni razpis (e-dostop do razpisne dokumentacije), vse ponudbe pa se bodo morale oddati javnim naročnikom elektronsko (e-oddaja).

Že s 1. januarjem 2017 pa bodo podjetja – ponudniki dolžna oddati elektronske ponudbe osrednjim nabavnim organom.

Javna naročila pridržana le invalidskim in socialnim podjetjem

Zakon omogoča, da bo naročnik lahko razpisal javno naročilo, kjer smejo sodelovati le invalidska in socialna podjetja ter zaposlitveni centri. V primeru takšnega javnega naročila (tako imenovanega pridržanega javnega naročila) bo lahko gospodarski subjekt oddal del javnega naročila v podizvajanje le invalidskim in socialnim podjetjem in zaposlitvenim centrom. Pri teh javnih naročilih bo vsa druga konkurenca izključena.

In še nekaj novosti ZJN-3:

- ohranja se postopek naročila male vrednosti, ki pa ga je po novem mogoče uporabiti za gradnje do višine 500.000 EUR brez DDV;
- uveden je nov postopek partnerstva za inovacije;
- odpravljen je institut dodatne obrazložitve odločitve o oddaji javnega naročila, ker mora biti obrazložitev zajeta že v odločitvi odločitve o oddaji javnega naročila. To pomeni, da ne bo več mogoče zahtevati od javnega naročnika, naj še posebej obrazloži svojo odločitev in s tem na primer »podaljšati

rok« za vložitev pravnega sredstva;

– prav tako po novem naj bi glavni izvajalec ne mogel več samovoljno menjati podizvajalcev, ampak jih mora naročnik najprej preveriti, nato pa tudi potrditi.

Zdenka Bedekovič,
strokovna svetovalka

Deljen delavni čas

Člana zanima, kolikšen odstotek dodatka pripada delavcu za deljen delovni čas v trgovinski dejavnosti in od katere osnove se obračuna.

Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS št. 21/2013) v 127. členu predpisuje: »Osnovna plača se določi upošteva je zahtevnost dela, za katerega je delavec sklenil pogodbo o zaposlitvi«.

Dodatki, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, ki je za delavca manj ugoden:

(1) Delavec je upravičen do dodatka za delo v delovnem času, ki je zanj manj ugoden, najmanj v naslednjem odstotku od osnovne plače delavca oziroma ustrezne urne postavke:

- za čas dela v popoldanski ali nočni izmeni, kadar se delovni proces izvaja v drugi in tretji izmeni – 10 %;
- za delo v deljenem delovnem času – 20 %;
- za pripravljenost na domu – 10 %;
- za nočno delo – 75 %;
- za nadurno delo – 30 %;
- za delo ob nedeljah in dela prostih dneh po zakonu – 100 %;
- za delo na 1. januar, 1. maj, 1. november, 25. december in velikonočno nedeljo – 200 %.

(2) Delavec je upravičen do dodatka za delo v deljenem delovnem času za vsako začeto uro prekinitve dela.

(3) Delavec je upravičen do dodatka za čas pripravljenosti na domu na delo za vsako uro pripravljenosti.

(4) Dodatek za delo v nedeljo in dodatek za delo na dela proste dneve po zakonu se med seboj izključujeta.

Torej se dodatek obračunava za čas, ko je delavec delal v pogojih, zaradi katerih mu dodatek pripada. Ta se obračuna od osnovne plače delavca oziroma ustrezne urne postavke določene v pogodbi o zaposlitvi.

Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah širše ravni za MAJ 2016

Opomba: naslovi kolektivnih pogodb so zapisani s ključnimi besedami

1. IZHODIŠČNE PLAČE Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV.	V.	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII.	IX.	Uradni list RS
grafična		420,85	462,94	513,44	576,56	656,53	753,32	-	854,33	-	1.182,59	1.426,68	51/98, 64/01, R: 24/04, 103/04, 79/05, 95/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08
knjigotrska		401,36	461,56	521,77	581,97	682,31	882,99	-	1.043,54	-	1.324,49	1.525,17	
založniška		432,13	496,95	561,77	626,59	734,62	950,69	-	1.123,54	-	1.426,03	1.642,09	43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01
časopisna, inf.-revijalna		447,51	514,64	581,76	648,89	760,77	984,52	-	1.163,53	-	1.476,78	1.700,54	R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08, 8/10, 55/11, 17/12, 63/13
železnice		329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	-	692,14	-	823,98	988,77	95/07
komunala		469,62	511,64	566,25	662,89	721,70	956,96	1.057,79	1.183,83	1.309,87	1.519,94	1.814,02	43/15
nepremičnine - 1		329,59	362,55	405,40	481,20	527,34	711,91	-	889,89	-	1.153,57	1.384,28	
nepremičnine - 2		354,30	389,73	435,79	517,28	566,88	765,29	-	956,61	-	1.240,05	1.488,06	9/98, 35/00, R: 78/03, 117/04, 87/05
nepremičnine - 3		379,03	416,93	466,21	553,38	606,45	818,70	-	1.023,38	-	1.326,61	1.591,93	

2. NAJNIŽJE OSNOVNE PLAČE

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2.	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
kmetijstvo na uro		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36/11, 107/11, 109/12
gozdarstvo (A) na uro		690,78 3,97	709,92 4,08	727,32 4,18	772,56 4,44	-	870,00 5,00	-	1.024,86 5,89	-	1.153,62 6,63	-	-	1.365,90 7,85	1.628,64 9,36	16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10, 12/13, 25/14, 44/15
gozdarstvo (B) na uro		690,78 3,97	802,14 4,61	908,28 5,22	969,18 5,57	-	1.019,64 5,86	-	1.066,62 6,13	-	1.311,96 7,54	-	-	1.555,56 8,94	1.854,84 10,66	
premogovništvo		433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	834,56	-	1.027,71	-	-	1.354,27	1.596,40	44/96, R: 73/03, 100/04, 81/05, podp. 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07, 45/15, 88/15
tekstil		433,26	462,84	504,60	553,32	-	614,22	-	725,58	-	817,80	-	-	-	-	18/14, 24/14, 25/14
lesarstvo		428,78	468,11	515,83	568,40	-	635,29	-	746,38	-	840,72	-	-	-	-	132/06, P: 28/07, R: 66/07, 32/08, R: 36/09, 34/10, 22/11, 26/12, 30/13, 24/14, 25/14, 6/15, 61/15
kemična - 1		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
kemična - 2		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37/07, R: 38/07, 95/07, R: 89/08, 104/09
kemična - 3		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	RV: 73/10, 109/10, 107/11, 25/13, 55/13
papirno in papirno-predel. dejavnost		428,50	486,30	544,24	602,09	-	703,68	-	910,61	1.076,18	1.365,93	-	-	1.572,89	-	110/13, 35/14
nekov. rudnine		516,78	574,20	636,84	713,40	-	803,88	-	903,06	977,88	1.097,94	-	-	1.388,52	-	55/13, 6/14, 24/14, 16/15, 4/16
kovins. ind. na uro		511,56 2,94	558,54 3,21	617,70 3,55	704,70 4,05	-	769,08 4,42	-	897,84 5,16	-	1.049,22 6,03	-	-	1.198,86 6,89	1.416,36 8,14	108/05, 97/06, 90/07, 33/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 84/11, 51/13, 35/14, 6/15, 80/15
elektroind. na uro*		553,74 3,18	566,16 3,25	621,18 3,57	699,27 4,02	-	761,39 4,38	-	887,40 5,10	-	1.031,16 5,93	-	-	1.178,47 6,77	1.386,12 7,97	108/05, 95/06, R: 71/07, 82/07, 32/08, 70/08, 47/09, RV: 75/09, 10/10, 84/11, 104/11, 32/13, 26/15
kov. mat., liv. na uro		513,30 2,95	567,24 3,26	624,66 3,59	715,14 4,11	-	779,52 4,48	-	908,28 5,22	-	1.063,14 6,11	-	-	1.216,26 6,99	1.433,76 8,24	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12, 59/13, 78/14

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	Uradni list RS
elektrogosp.		432,83	502,31	544,00	623,90	-	693,38	-	821,92	-	1.037,30	-	-	1.457,66	1.648,73	38/96, 45/96, R: 29/03, 100/04, 81/05, podpis, 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07, 45/15
gradbena		450,00	499,46	553,58	613,33	650,54	724,95	770,05	811,76	940,29	962,84	1.082,35	1.165,78	1.290,93	-	101/15
trgovina		492,12	511,00	541,36	594,38	-	662,53	-	776,16	-	925,67	-	-	-	-	111/06, ...24/14, 24/14, 38/14, 50/14, 79/14, 48/15, 24/16
gostinstvo		474,30	510,00	571,20	632,40	-	703,80	-	836,40	-	938,40	-	-	1.101,60	-	109/11, 99/12, 110/13, 43/14, 17/16, 24/16
cestno gospodarstvo		405,41	441,97	489,47	540,65	-	606,11	-	723,43	-	821,18	899,40	-	977,60	1.173,12	135/04, R: 50/05, R: 87/05, 89/05, R: 97/05, odstop: 91/06, 111/06, 19/07, 7/08, 22/08, 103/08
cestno potniški promet		407,16 2,34	422,82 2,43	492,42 2,83	546,36 3,14	-	610,74 3,51	-	722,10 4,15	-	814,32 4,68	-	-	-	-	6/07, 99/08, nova KP 35/09, 46/09, 88/09, 95/09, 4/10, 3/11, 14/12, 52/12, nova KP: 7/14, 3/15, 4/16
poštna		560,28 3,22	617,70 3,55	647,28 3,72	718,62 4,13	-	800,40 4,60	-	918,72 5,28	1.146,66 6,56	1.169,28 6,72	-	-	1.202,36 6,91	1.426,80 8,20	50/03, 94/04, 61/05, 84/08, 91/09, 74/14, 90/14, 6/15
banke		-	-	-	650,74	-	741,87	-	927,32	-	1.159,15	-	-	1.390,97	1.669,18	5/11, 14/13, 4/14, 95/14
zavarovalstvo		362,53	416,91	471,29	507,54	-	587,30	-	725,06	-	888,20	-	-	1.123,84	1.268,86	24/11
drobno gospod.		557,38	635,42	713,42	802,61	-	897,37	-	1.070,16	-	1.215,08	-	-	1.449,16	1.739,00	94/10, 58/11
obrt, podjetništvo		586,92	610,17	641,65	656,37	-	695,97	-	797,83	-	933,63	-	-	1.046,79	-	73/08, 55/10, 100/11, 99/12, 92/13, 16/14, 59/14, 28/15

3. KP dejavnosti, ki ZNESKOV USKLADITVE še niso vključile v sistem plač

KP	MAJ 2016
Zavarovalnice	59,88
Nepremičnine – 1, 2, 3	49,87

Okrajšave: Oznaka KP = oznake kolektivnih pogodb, zapisane v prvi koloni, so povzete iz UL RS, št. 87/04, str. 10656; TR = tarifni razred; P = v Uradnem listu objavljeni popravek; odp. = odpoved KP; če ni objavljene številke UL RS, odpoved ni bila uradno objavljena; R = razlaga komisije za razlago kolektivne pogodbe; **R** označena s krepkim tiskom, se nanaša na (ne)uporabnost določb kolektivne pogodbe zaradi uveljavitve Zakona o delovnih razmerjih; RV = razširjena veljavnost

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - april 2016

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR	Prehodni davčni podračun		70 % PP**	3,5 PP***
		Referenca	1.089,12	5.445,62
1.555,89 EUR*				
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		168,81	844,07
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		96,39	481,94
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	265,20	1.326,01
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		69,27	346,34
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		71,45	357,23
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		5,77	28,86
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	146,49	732,43
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		1,09	5,45
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,09	5,45
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,18	10,90
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		1,52	7,62
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,65	3,27
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,17	10,79
Skupaj drugi prisp.			4,35	21,79
PRISPEVKI SKUPAJ			416,04	2.080,23

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

*Povprečna mesečna bruto plača za leto 2015 (PP): 1.555,89 EUR

**Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2015 znaša 70 % zadnje znane povprečne letne plače; 70 % od 1.555,89 = 1.089,12 eur

***Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.555,89 x 3,5 = 5.445,62 EUR

Zavezanec plača prispevke do 15. dne v mesecu za pretekli mesec; v enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVL, ki se odda prek storitev elektronskega poslovanja FURS eDavki.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2016

na podlagi Pravilnika o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2016 (Uradni list RS, št. 104/15).

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34	16 %	
8.021,34	20.400,00	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
20.400,00	70.907,20	4.625,65	+ 41 % nad 20.400,00
70.907,20		25.333,60	+ 50 % nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2015 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44	16 %	
668,44	1.700,00	106,95	+ 27 % nad 668,44
1.700,00	5.908,93	385,47	+ 41 % nad 1.700,00
5.908,93		2.111,13	+ 50 % nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2016:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	10.866,37	6.519,82
10.866,37	12.570,89	4.418,64
12.570,89		3.302,70

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	905,53	543,32
905,53	1.047,57	368,22
1.047,57		275,22

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava se davčna osnova zmanjša za 275,22 eura.

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobrazuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 2.477,03 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09

Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.769,30 evra (mesečno za 147,44 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,00 evra letno.

Minimalna plača	Znesek	Uradni list RS št.
Obdobje		
od 1. januarja 2016	790,73 EUR	6/2016
od 1. januarja 2015	790,73 EUR	6/2015
od 1. januarja 2014	789,15 EUR	7/2014
od 1. januarja 2013	783,66 EUR	8/2013
od 1. januarja 2012	763,06 EUR	5/2012
od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011	748,10 EUR	3/2011

Minimalna plača je mesečna plača za delo, opravljeno v polnem delovnem času. Zajema osnovno plačo, del plače za delovno uspešnost, del plače za poslovno uspešnost in dodatke. V minimalno plačo niso zajeta povračila stroškov v zvezi z delom (npr. povračilo za prehrano, prevoz na delo) in drugi osebni prejemki (npr. odpravnine, jubilejne nagrade). Delavec, ki dela krajši delovni čas, ima pravico do sorazmernega dela minimalne plače.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - za april 2016

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			56 % PP**	3,5 PP***
Osnova za prispevke ZZ, če je BZO nižja od 60 % od 1.555,89 EUR*	Prehodni davčni podračun	Referenca	871,30	5.445,62
			933,53	
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		135,05	844,07
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		77,11	481,94
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	212,16	1.326,01
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		59,37	346,34
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		61,24	357,23
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		4,95	28,86
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	125,56	732,43
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		0,87	5,45
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		0,87	5,45
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	1,74	10,90
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		1,22	7,62
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,52	3,27
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	1,74	10,89
Skupaj drugi prisp.			3,48	21,79
PRISPEVKI SKUPAJ			341,20	2.080,23

SPREMEMBA POROČANJA ZA DOHODKE IZ DELOVNEGA RAZMERJA OD 1.1.2016 DALJE

Skladno z drugim odstavkom 32. člena Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja-ZMEPIZ-1 se je s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu določila tudi vrsta, oblika in način predložitve podatkov, ki so potrebni za oblikovanje prijave podatkov o osnovah v matično evidenco zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter sprememb teh podatkov, in so jih delodajalci, ki so plačniki davka, dolžni za delavce v delovnem razmerju sporočiti v obračunu davčnega odtegljaja. Na podlagi navedenega Pravilnika se tako s 1.1.2016 spreminja oblika poročanja za dohodke iz delovnega razmerja. Nova XML shema z razširitvijo iREK, ki bo veljavna od 1.1.2016, je objavljena na spletni strani beta.edavki.

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

*Povprečna mesečna bruto plača za leto 2015 (PP): 1.555,89 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2016 znaša 56 % zadnje znane povprečne letne plače; 56% od 1.555,89= 871,30 EUR

***Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2); 1.555,89 x 3,5 = 5.445,62 EUR

Zavezanec plača prispevke do 15. dne v mesecu za pretekli mesec; v enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVZ, ki se odda prek storitev elektronskega poslovanja FURS e-Davki.

Od 1. 10. 2011 velja nov način plačevanja davkov in prispevkov za socialno varnost. Več o tem si lahko preberete na spletni strani DURS http://www.durs.gov.si/si/aktualno/nov_nacin_placevanja_davkov_s_1_10_2011/.

OPOMBA: Za delavce v delovnem razmerju (14. člen ZPIZ-2), je od 1.3.2016 minimalna osnova za izplačila; 52 % PP 2015 1.555,89=809,06 EUR

Pavšalni prispevki za zavezanca, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Glede na določila 428. člena ZPIZ-2 se do določitve novega zneska pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ta prispevek plačuje v znesku, ki je določen v II. oziroma VII. točki Sklepa o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja. Skladno s tem Sklepom znaša mesečni znesek pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje **od 1. aprila 2016 do vključno marca 2017 znaša prispevek za PIZ 32,43 EUR**. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen na podlagi 10. točke 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). Tretja alineja 2. točke 49. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju- ZZVZZ določa, da plačujejo prispevek za poškodbo pri delu in poklicno bolezen ti zavarovanci sami. Višina tega prispevka je od 1. februarja 2014 dalje določena v znesku 0,53 % povprečne bruto plače za oktober (55. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZVZZ) in 6,36 % od osnove v višini 25 % povprečne bruto plače v Republiki Sloveniji za mesec oktober predhodnega koledarskega leta (55. a člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju- ZZVZZ. Za obdobje od januarja 2016 dalje pa plačujejo osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic

(zavarovanci iz 10. točke 17. člena ZZVZZ), **prispevek v znesku (8,17 EUR+24,50 EUR)=32,67 EUR**. Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec – ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Zavarovalna podlaga 103 - Ureditev zavarovanj družbenikov družb in ustanoviteljev zavodov, ki niso poslovodne sebe
Zavarovalne podlage 103 ni več. Predhodno obdobje se je izteklo z mesecem septembrom.

Zavarovalna podlaga 104

Zavarovalna podlaga 104 po novem ne obstaja več. Zavarovati se je možno na podlagi 05 oziroma na drugi ustreznih zavarovalnih podlagi glede na status zavarovanca.

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV – MAJ 2016

Vrsta prejemka	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010, 100/2011, 99/2012, 92/2013 in 16/2014)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnic za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnic za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo		0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenoevanje na službenem potovanju		
prenočevanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenočevanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010 in 100/2011)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	798,64 EUR	najvišji znesek regresa za letni dopust, od katerega še ni potrebno obračunati prispevkov je 70% povprečne plače v RS za predpretekli mesec
11. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade	30 %, 50 % ali 70 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu Članu sindikata pripada dodatnih 10 %. Zahtevo za izplačilo višje jubilejne nagrade delavec uveljavlja s člansko izkaznico sindikata.	
za 10 let delovne dobe	472,90 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	788,17 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.103,44 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodnejše 3.152,68 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.576,34 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	788,17 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.576,34 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR

Osnove za izračun prejemkov

Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
februar 2016	1.574,22 EUR	1.576,34 EUR

**CENE BENCINA IN KILOMETRINA ZA SLUŽBENA POTOVANJA V TUJINO
(marec in april 2016)**

Datum	30.3.16	1.4.16	12.4.16	26.4.16
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petro.si)	1,187	1,185	1,176	1,202
Kilometrini - 18 % od cene bencina v EUR, od 7. 7. 2012 – Uradni list, št. 51/2012	0,2137	0,2133	0,2117	0,2164

Pri obravnavi povračil stroškov v zvezi z delom je treba ločiti njihovo delovnopravno obravnavo od davčne obravnave. Pravico delavca do povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/2002 s spremembami), ki v 130. členu določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, stroškov za prevoz na delo in z dela ter stroškov, ki jih ima delavec pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Višina povračil tovrstnih stroškov se določa s kolektivno pogodbo s splošno veljavnostjo ali z izvršilnim predpisom.

Davčno obravnavo povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7), ki v prvem odstavku 44. člena med dohodke iz delovnega razmerja, ki se ne vštejejo v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljevanju davčna osnova), uvršča povračila stroškov v zvezi z delom pod pogoji in do višin, ki jih določa vlada.

Če delodajalec izplačuje povračila teh stroškov v znesku, ki presega znesek, ki ga za navedena povračila določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja – Uredba (Uradni list RS, št. 140/06 s spremembami), se znesek posameznega povračila v delu, ki presega znesek, določen v Uredbi, všteva v davčno osnovo.

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodni-na_pojasnila/dohodek_iz_zaposlitve/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja_splosno_pojasnilo/)

Obracunavanje in plačevanje prispevkov za socialno varnost: V skladu z zakonom o prispevkih za socialno varnost se prispevki za socialno varnost obracunavajo in plačujejo pri jubilejnih nagradah, odpravninah in solidarnostnih pomočeh ter povračilih stroškov v zvezi z delom v delu, ki presega z uredbo vlade določen znesek teh prejemkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo.

Zap. 1 - KPOP: Če delavec dela pri dveh delodajalcih, mu pripada pri vsakem delodajalcu sorazmerni del povračila za prehrano med delom, ki dnevno ne sme biti nižje od 4,90 EUR.

Zap. 1 - Uredba: Povračilo stroškov prehrane med delom za vsak dan, ko je delojemalec na delu vsaj 4 ure, se ne všteva v davčno osnovo v višini 6,12 EUR. Če je delojemalec na delu več kot 10 ur, se v davčno osnovo dodatno ne všteva 0,76 EUR za vsako nadaljnjo dopolnjeno uro po 8. urah prisotnosti.

Zap. 2 - KPOP: Če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delavec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati, je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 0,18 EUR, oziroma v vsakokratni višini po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo, za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem, določenim v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec je upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu, od kraja bivališča, določenega v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec ni upravičen do povračila stroškov prevoza, če delodajalec organizira brezplačni prevoz na delo in z dela.

Zap. 2 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela se ne všteva v davčno osnovo do višine stroškov javnega prevoza, od mesta opravljanja dela do običajnega prebivališča delojemalca, ki je najbližje mestu opravljanja dela, če je mesto opravljanja dela oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča vsaj 1 kilometer. Če delojemalec nima možnosti uporabe javnega prevoza, se v davčno osnovo ne všteva povračilo stroškov prevoza v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer. Če ima delojemalec pravico do uporabe službenega vozila v privatne namene in mu delodajalec za tako

uporabo zagotovi tudi gorivo, se povračilo stroškov prevoza na delo všteva v davčno osnovo.

Zap. 4: Delavec je upravičen do dnevnice pod pogoji in v višini, ki ga določa Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/02, 66/04, 73/04, 16/07, 30/09 in 51/12). V uredbi za tujino so določene dnevnice še za ostale države in območja. Če je na službenem potovanju v tujino zagotovljena brezplačna prehrana, se upravičencu za pokritje morebitnih drugih stroškov obračuna 20 % pripadajoče dnevnice te uredbe. Za odsotnost nad 14 do 24 ur delojemalcu pripadajo trije obroki prehrane, za odsotnost nad 10 do 14 ur dva obroka. **Za vse tiste, ki uporabljajo uredbo za tujino posredno velja davčna uredba. Sprememba oziroma dopolnitev KP za obrt in podjetništvo velja za tiste, ki opravljajo prevoze blaga in potnikov ter so napoteni na službeno pot v tujino. Za njih se uporablja "Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja" (Uradni list RS, št. 140/06 in 76/08). Ta za obračun dnevnic predpisuje tri vrste dnevnic za tujino: za službeno potovanje od 6-8 ur, za službeno potovanje nad 8-14 ur in za službeno potovanje nad 14 do 24 ur.**

Zap. 5 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju se ne všteva v davčno osnovo do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi ali za najem osebnega avtomobila. Povračilo stroškov prevoza se ne všteva v davčno osnovo, če je dokumentirano s potnim nalogom, dokazili in z računi. Iz potnega naloga mora biti razvidna odobritev delodajalca za posamezno vrsto prevoza. Če delojemalec uporablja službeno vozilo, se za povračilo stroškov prevoza šteje tudi povračilo stroškov za takse, cestnine in parkirnine ter povračilo stroškov za gorivo. Če delojemalec uporablja službeno vozilo tudi v privatne namene, podjetje pa mu ne zagotavlja goriva za opravljene poti v privatne namene, je treba dejanske stroške goriva sorazmerno razmejiti. Razmejitev stroškov goriva med stroški za službene in stroški za privatne vožnje mora biti pregledna in dokumentirana z verodostojnimi dokazili.

Zap. 6: Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, 15. člen: »Če je v nalogu za službeno potovanje določeno, da se uporabi za službeno potovanje v tujino lastno motorno vozilo, se povrnejo stroški v višini 18 odstotkov cene litra neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov za prevoženi kilometer.«

Zap. 8 - KPOP (terenski dodatek): Delavci so upravičeni do terenskega dodatka, če delajo na terenu zunaj sedeža delodajalca ali poslovne enote in zunaj kraja stalnega ali začasnega bivališča delavca ter če sta na terenu organizirana prehrana in prenočišče. Šteje se, da je delavec, če dela in biva na terenu od 12 ur do 24 ur, upravičen do treh obrokov prehrane. V primeru, ko delodajalec delavcu ne zagotovi treh obrokov prehrane, mu pripada povračilo stroškov za delo na terenu v višini znižane dnevnice, in sicer : če je zagotovljen en obrok prehrane v višini 60 % dnevnice, če sta zagotovljena dva obroka prehrane, pa v višini 30 % dnevnice.

Zap. 11 - KPOP: Delavcu pripada jubilejna nagrada za 10, 20 in 30 let. Nekateri zneski jubilejnih nagrad presegajo zneske kot so navedeni v Uredbi. Kadar so zneski jubilejnih nagrad izplačani nad zneski kot so v Uredbi, se razliko obdavči.

Zap. 12 - KPOP: Odpravnina ob upokojitvi se izplača v višini, določeni v 132. členu Zakona o delovnih razmerjih.

Za zasebnika

Fizični osebi, ki opravlja dejavnost, se na podlagi 57. člena Zakona o dohodnini (Zdoh-2) priznajo kot odhodek stroški, ki se nanašajo izključno na zavezanca, do višine, določene z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer stroški v zvezi s službenimi potovanji, stroški prehrane med delom, stroški prevoza na delo in z dela, stroški dela na terenu.